

ادامه از صفحه اول

جوابیه دانشگاه علامه

متعاقب آن دانشجویان پیشنهاد دیگری برای برگزاری یک سخنرانی دو نفره با حضور آقایان زیباکلام و نیمی‌پور مطرح کردند و با وجود اینکه مطابق ضوابط می‌بایست درخواست‌ها حداقل یک هفته قبل از جلسه در اختیار هیئت نظارت قرار گیرد، به احترام دانشجویان جلسه فوق‌العاده هیئت نظارت تشکیل شده و با برنامه‌ای که تنها یک روز کاری به برگزاری آن باقی بود، موافقت کرد. با این وصف معلوم نیست که زبان اعتراض به چه چیز کشوده می‌شود. اگر طبق مصوبه اول شورای نظارت برنامه به شکل منظره برگزار می‌شد، حضور جناب‌عالی نیز تحقق یافته بود. بر اساس مصوبه دوم نیز اساسا سخنرانی جناب‌عالی مطرح نبود که بخواهد لغو شود؛ ازاین‌رو تعبیر لغو سخنرانی و انعکاس‌دادن آن در رسانه‌های مختلف درست نیست و از شما نیز انتظار نمی‌رفت.

اما درمورد فلسفه انقلاب اسلامی و آزادی‌های مصرح در آن باید به اطلاع جناب‌عالی برسانم که این امر از دغدغه‌های علمی مستمر استادان و دانشجویان این دانشگاه بوده و بحث و فحص درمورد آنها در فضای این دانشگاه در حکم بازگویی بدیهیات است؛ اگرچه ممکن است در فضاهای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های فنی مهندسی که جناب‌عالی نیز به‌عنوان فردی با تخصصی مهندسی در آن تربیت علمی و تخصصی شده‌اید، این مباحث نیازمند آموزش و ترویج باشد. درمورد اصول مدیریت دانشگاه هم که به آن اشاره فرموده‌اید خوب است بدانید که بزرگ‌ترین جهش تاریخ دانشگاه علامه طباطبایی در چهار سال گذشته انجام شده است. این دانشگاه با جهش علمی به رتبه نخست نظریه‌پردازی در کشور و سطح یک و تراز بین‌المللی دانشگاه‌های کشور دست یافته است. ده‌ها هزار متر بنای جدید با وجود مشکلات مالی دولت در آن ساخته شده و صدها استاد جوان و شایسته از طرق قانونی و رقابتی به آن راه یافته و درپچه‌های حضور فعال بین‌المللی را برای آن گشوده‌اند. همه اینها نتیجه مستقیم ایجاد فضای اعتدال و قانونمندی در فضای سیاسی است که در شرایط بحران و کشاکش سیاسی و جناحی فضای علمی قربانی جناح‌ها و جریان‌های سیاسی می‌شود که توسعه علمی برای آنها ارزش و اولویتی ندارد. البته جهت استحضار لازم است که بدانید دانشگاه علامه طباطبایی در چهار سال گذشته با شکوفایی فعالیت‌های سیاسی مواجه بوده است؛ تعداد تشکل‌های مستقل سیاسی ما سه برابر و تشکل‌های فرهنگی ما پنج برابر شده است. این تشکل‌ها با کثرت و تنوعی از افکار در چهار سال اخیر صدها برنامه برگزار کرده‌اند که به جز یکی، دو برنامه همگی در شرایط ایده‌آل برگزار شده است. ده‌ها نشریه دانشجویی نیز همین وضعیت را دارند؛ البته شرایط امروز سیاسی ما شرایط خاصی است و اگر ما احساس کنیم که شخصیتی برای یک سخنرانی چنددقیقه‌ای ممکن است مورد اعتراض یا موضوع جنجال قرار گیرد و یا دانشجویان برگزارکننده دچار مشکلی شوند، با گفت‌وگوی با دانشجویان و همفکری با آنان از آن پیشگیری خواهیم کرد تا بحران‌هایی ایجاد نشود که مجموعه دانشگاه را به حاشیه برده و فعالیت‌های اصلی دانشگاه را تحت‌الشعاع قرار دهد. به نظر من این را نیز به تحلیل موسع خود از تاریخ دانشگاه اضافه کنید که توسعه علمی با تبدیل‌کردن دانشگاه به پایگاه و جایگاه اصلی فعالیت‌های حزبی و جناحی هم‌خوان و هم‌ساز نیست.

امیدوارم روزی شرایطی در تشکیل احزاب سیاسی و نحوه فعالیت‌های آنان به وجود آید که دانشگاه‌ها مجبور نباشند بار تشکل‌ها و احزاب سیاسی را به دوش کنند و هرازگاهی تمامی فعالیت‌های خود را قربانی کشمکش چند شخصیت سیاسی کنند.

مجلس در رأس امور است

«اصولا اینکه چند نفر به‌عنوان شورای نگهبان کمترین امکانی در دست‌داشتن عنان امور مملکت ولو برای دو روز، سه روز، چهار روز، ۱۰ روز داشته باشند، به نظر ماها مصلحت نبامد».

این بحث در مجلس خبرگان قانون اساسی ادامه پیدا می‌کند تا اصلی تهیه می‌شود که فرادی آن روز در جلسه مورخ ۱۰ مهر ۱۳۵۸ به تصویب می‌رسد که آن را به اصل ۹۵ می‌شناسیم. در اصل شماره ۹۵ این‌گونه آمده است: «در مواردی که شورای نگهبان مدت ۱۰ روز را برای رسیدگی و اظهارنظر کافی نداند، می‌تواند از مجلس شورای اسلامی حداکثر برای ۱۰ روز دیگر با ذکر دلیل خواستار تمدید وقت شود». حتی بر اساس قانون، چنانچه پس از مدت ۲۰ روز شورای نگهبان نظر خود را به مجلس اعلام نکرده باشد، رئیس مجلس باید قانون را ابلاغ و لازم‌الاجرا کند». تمام موارد یادشده، بر این نکته تأکید می‌کند که اصل مشارکت نمایندگان مردم در قانون‌گذاری خدشه‌ناپذیر است و اصل قانون‌گذاری و تغییر قانون باید در فرایند مجلس انجام شود. حذف یک تبصره یا حتی یکماده از یک قانون، یک نوع قانون‌گذاری است و در اختیار خانه ملت، در این صورت است که «مجلس در رأس امور است».

politics@sharghdaily.ir

آیت‌الله‌العظمی علی سیستانی، از مراجع تقلید شیعه که در نجف زندگی می‌کند، در پاسخ به استفتائی درباره حضور اقلیت‌ها در اداره شهرها، آن را فاقد حرمت دانست. این‌اولین نظر فقهی از جانب یک مرجعیت شیعه در قضیه سینا نیکام است. آنچه تاکنون طرح شده بود، نظر فقهای شورای نگهبان بود.

به گزارش «شفقنا»، متن پرسش و پاسخ این مرجع تقلید شیعیان که به مهر و امضای دفتر استفتای ایشان در قم رسیده، به این شرح است: «اگر غیرمسلمان تعهد دهد که در چارچوب مقررات و قوانین نظام اسلامی عمل کند، آیا انتخاب فردی از اقلیت‌های مذهبی توسط مردم از طریق برگزاری انتخابات در شهرهایی با اکثریت مسلمان یا برعهده گرفتن نمایندگی مردم توسط او جهت انجام امور مدنی و اداره شهر و امثال آن، خلاف شرع مقدس اسلام است؟ آیا در تاریخ حکومت نبی مکرم اسلام حضرت محمد صلوات‌الله و سلامه علیه و امیرالمؤمنین حضرت علی علیه‌السلام، از مشارکت غیرمسلمانان، برای اداره و توسعه امور مسلمین به‌ویژه در معماری و پزشکی و فنون دیگر بهره برده نشده است؟ آیا در سیره و فرمایشات اهل بیت علیهم‌السلام در این خصوص منعی وجود دارد؟

بسمه تعالی شانه

مجرد استفاده از مهارت‌های غیرمسلمان حرمت

ندارد.»

قبل از آیت‌الله سیستانی، دو نفر دیگر از مراجع هم نظر خود را نسبت به این استفتا اعلام کرده بودند که نظرات آنها در سایت شفقنا منعکس شده است. براین‌اساس، حضرت آیت‌الله سبحانی درباره عضویت غیرمسلمان در شوراهای شهر گفته بود: «عضویت غیرمسلمان در اداره امور مسلمین مایه تسلط غیرمسلمان بر مسلمان است»، اما آیت‌الله صانعی دراین‌باره نظیر متفاوتی ارائه کرده و گفته بود: «مسلمانان و غیرمسلمانان در حقوق اجتماعی مساوی هستند و نمایندگی غیرمسلمانان در مجلس با شوراها جنبه وکالت دارد نه ولایت». این فتوای فقهی در شرایطی صادر شده است که فقهای شورای نگهبان و در رأس آنان آیت‌الله محمد یزدی و آیت‌الله مدرسی‌یزدی بنا بر قاعده «نفی سبیل» حضور نیکام در شورای شهر یزد را نفی می‌کنند. بنا بر این قاعده، کفار نباید راه تسلط بر امور مسلمین را داشته باشند. البته درباره کافرخواندن اهل کتاب هم بحث‌های متعددی در گرفته است. اهل کتاب، یکپرتستان پیرو یکی از پیامبران دارای کتاب نازل‌شده از سوی خداوند محسوب شده و در

فقه به آنها کافر ذمی گفته می‌شود. باین‌حال تا به امروز شورای نگهبان از نظریه خود بازنگشته است. باین‌حال علی لاریجانی این موضوع را در دست پیگیری دارد.

پرویز اسماعیلی، معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس‌جمهور، هم در یادداشت تویتتری نوشته است: «رئیس‌جمهوری حل مشکل هموطن زرتشتی عضو شورای شهر یزد را در چارچوب قانون اساسی و حقوق شهروندی پیگیری می‌کند. این متن است، حاشیه نیست».

به‌این‌ترتیب رؤسای دو‌قوه در تلاش برای حل موضوع هستند. علی لاریجانی در تازه‌ترین نظر خود بعد از نشست سران قوا گفته بود: «باید گفت تفسیر قانون اساسی برعهده شورای نگهبان بوده که در نص قانون اساسی آمده است، اما بحث این است که آیا از اصل ۴ برداشت درستی داریم یا خیر که محل بحث است. اگر بخواهیم از اصل ۴ استفاده کنیم تا سایر اصول را تغییر دهیم که تصور می‌شود فلان اقدام خلاف شرع باشد، وجود ندارد، چراکه در اصل ۴ و ۹۵ نحوه نظارت شورای نگهبان بر مصوبات مجلس مشخص شده که این شورا دو‌زمان ۱۰روزه فرصت دارد تا مصوبات را بررسی کند». ورود لاریجانی به موضوع اما با واکنش آیت‌الله یزدی مواجه شد. او در گفت‌وگو با روزنامه صبح گفته بود: «من بدون تعارف یک مقدار تقصیر را به آقای لاریجانی می‌دهم. از کسی که فضای کلی علوم حوزوی را می‌شناسند و روحانی‌زاده‌اند، تعجب می‌کنم که کوتاه می‌آیند و نظر غیردقیق می‌دهند. صرف رئیس‌مجلس‌بودن کافی نیست که هرچه به ذهنشان می‌رسد مطرح کنند. بهتر

سیاست

فتوای آیت‌الله سیستانی درباره عضویت اقلیت‌های دینی در شورای شهر

بود قبل از طرح این مسئله، با حقوق‌دانان و فقها مشورت می‌کردند و از دلایل قانونی و شرعی این کار مطلع می‌شدند». مجلس معتقد است وقتی نظری را شورای نگهبان تأیید کرد، بعد از گذشت ۲۰ روز، به صورت قانون درآمده و قابلیت تفسیر مجدد وجود ندارد، اما شورای نگهبان و یزدی می‌گویند این اتفاق مسبوق‌به‌سابقه بوده و ۱۳۵ مورد تاکنون روی داده است. شورای نگهبان نسبت به تبصره ماده ۲۶ قانون انتخابات شوراهای قبل از برگزاری انتخابات تفسیری ارائه کرده بود.

در این تبصره آمده بود: «اقلیت‌های دینی شناخته‌شده در قانون اساسی به‌جای اسلام باید به اصول دین خود اعتقاد و التزام عملی داشته باشند». اما بنا بر تفسیر جدید شورای نگهبان که به امضای آیت‌الله جنتی رسید، «با عنایت به اطلاعات واصله از برخی مناطق کشور که اکثریت مردم آنها مسلمان و پیرو مذهب رسمی کشور هستند و افراد غیرمسلمان در این مناطق خود را داوطلب عضویت در شوراهای اسلامی شهر و روستا نموده‌اند و با توجه به اینکه تصمیمات شوراهای درخصوص مسلمین بدون لزوم رسیدگی آن در شورای نگهبان لازم‌الاتباع خواهد بود، تبصره یک ماده ۲۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ نسبت به چنین مناطقی با نص فرمایشات بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی علیه‌الرحمه در تاریخ ۱۳۵۸/۷/۱۲ مذکور در صفحه نور (جلد ۶، چاپ ۱۳۷۱، صفحه ۳۱) مغایر است و لذا خلاف موازین شرع شناخته شد».

احتمالا مقصود از گزارش‌های رسیده، تلاش‌های

ابراهیم اصغرزاده

گروگان‌گیر نبودیم

ایران بود. چون با سرنگونی انقلاب ایران باعث تجزیه ایران و الصاق به عراق می‌شد که به ضرر منافع کلان آمریکا بود. برای نمونه، دولت آمریکا عس‌های ماسوا‌راه‌ای تحرکات نظامی عراق را به دولت موقت بازگرا نشان می‌داد تا تمامیت ارضی ایران و وحدت ملی ایران حفظ شود، تا بتواند در برابر سبیطره شوروی مقاومت کند».به گفته اصغرزاده «در این حوادث ما خیلی دخیل نبودیم. مداخله ما محدود بود و نمی‌توانستیم رفتاری متفاوت با خواست مسئولان جامعه داشته باشیم، به‌خصوص با مداخله رهبر انقلاب، دیگر حرکت فراگیرتر شد. ما اشتباهات زیادی کردیم اما در اشغال سفارت اشتباه نکردیم، چراکه با کودتای ۲۸ مرداد، شاه به یک قدرت خودکامه تبدیل شده و باب گفت‌وگو بسته شده بود. انقلاب، محصول این وضعیت استبدادی بود؛ وضعیتی که ناشی از مداخله آمریکا بود و باعث تثبیت انقلاب و تقویت وحدت ملی شد. اما طولانی‌شدن اشغال سفارت، باعث هزینه‌های منفی‌ای برای ما شد و چهره ایران را در اذهان عمومی خدشه‌دار کرد». او همچنین افزوده «اصلاح‌طلبی خرفش این بود که باید رابطه خود را با دنیا بهبود بخشیم؛ پس امکان گفت‌وگوکردن، مذاکره‌کردن یا هرچه اسمش را بگذاریم وجود دارد. اما حمله القاعده به برج‌ها باعث شد بوش اعلام کند ایران، کره‌شمالی و عراق محور شرارت هستند و این برای دولت خاتمی فاجعه بود».به گفته اصغرزاده، «در سال ۹۲ که قرار بود انتخابات ریاست‌جمهوری صورت گیرد، جامعه ایرانی، دولتی را پشت سر می‌گذاشت که هرچه فحش و شعار بود علیه آمریکا داده بود، در مجامع بین‌المللی هم علیه هولوکاست و آمریکا صحبت می‌کرد؛ حتی در سازمان ملل اعلام کرد برج‌های دوقلو را خود آمریکایی‌ها ساقط کردند. وقتی به سال ۹۲ رسیدیم، شانه‌های جامعه ایران و ملت ایران داشت زیر بار ان‌شزای بین‌المللی و تحریم‌های کمرشکن خرد می‌شد؛ ملت ایران تصمیم گرفت رای اصلی خود را به کسی دهد که می‌گفت می‌خواهم با دنیا تعامل کنم. وقتی عده‌ای منافع خودشان را در جهت آمریکاسیزی تعریف می‌کنند، باعث می‌شود عده‌ای رؤیای آمریکایی را در سر ببروراند. دولت آقای روحانی باید به اهمیت روابط با آمریکا بیشتر توجه کند».

روزنه

مصطفی تاجزاده:

روحانی باهوش‌تر از آن است که گردش به‌راست کند

● **ایلتا:** معاون سیاسی وزارت کشور دولت اصلاحات با نادرست‌خواندن این پیش‌فرض که رئیس‌جمهوری پس از انتخابات گردش به راست کرده است، گفت که روحانی باهوش‌تر از آن است که گردش به راست کند و رئیس‌جمهور تا پایان عمر دولت به مردم نیاز دارد.

مصطفی تاجزاده، در واکنش به ادعای برخی تحلیلگران درباره گردش به راست رئیس‌جمهور پس از انتخابات و علت این رویکرد جدید اعلام کرد: شخصا با این پیش‌فرض که روحانی خرفش به راست داشته، مخالفم و معتقدم رئیس‌جمهوری پس از انتخابات نه‌تنها خرفش به راست نکرده؛ بلکه اساسا نمی‌تواند گردش

راو با بیان اینکه علت نبود امکان گردش به راست روحانی روشن است، گفت: به‌رحال ۲۴ میلیون شهروند ایرانی به روحانی رای داده‌اند، از طرفی انتخاب کسانی که در این انتخابات به رئیسی رای دادند، هرگز روحانی نخواهد بود و هر چقدر هم روحانی گردش به راست کند، تأثیری در رای آنها ندارد.

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب با تأکید بر اینکه به نظر می‌رسد بخشی از ۱۸ میلیون شهروندی که اساسا در انتخابات شرکت نکردند، از روحانی، خاتمی و جریان اصلاحات عبور کرده‌اند، یادآور شد: با این حساب اگر روحانی به دنبال به‌دست‌آوردن رای این ۱۸ میلیون نفر باشد، عملا باید بیش‌ازپیش به سمت جریان اصلاحات گردش کند.

او همچنین با بیان اینکه کشور هم‌اکنون با مشکلات اساسی و مهمی دست‌به‌گریبان است، گفت: معتقدم این مشکلات در کشور بیشتر از آن است که رئیس‌جمهوری احساس کند که دیگر نیازی به مردم و رای شهروندان ندارد و اتفاقا امروز روحانی بیش از هر زمان دیگری نیازمند مردم و حمایت جامعه است.

او گفت: احساس نیاز روحانی به مردم در شرایط کنونی به‌قدری زیاد و اساسی است که ممکن نیست احساس کند که می‌تواند مستقل از این حمایت به کار خود بپردازد و احیانا بخواهد به سمت راست گردش کند.

تاجزاده در توضیح علت این تغییر ظاهری در مشی رئیس‌جمهوری گفت: آنچه در این روزها اتفاق افتاده، صرفا این است که آن شفافیت و صراحتی که در ایام انتخابات می‌دیدیم، امروز

پس از سیری‌شدن ایام انتخابات دیده نمی‌شود که البته امری طبیعی است.

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب ادامه داد: مسئله این است که به‌رحال زمان انتخابات، زمان رقابت است و شور و شوق انتخاباتی بر فضای سیاسی غالب می‌شود. در طرف مقابل مسائلی مطرح شده و حرف‌هایی عنوان می‌شود و این طرف هم لازم می‌داند که پاسخ دهد و به‌طور طبیعی مواضع تند و تیز و صریح می‌شود. تاجزاده ادامه داد: با نگاهی به دیگر انتخابات‌ها متوجه می‌شویم بسیاری از مسائل و مواضعی که از سوی همه کاندیداهای انتخاباتی در زمان رقابت انتخابات مطرح می‌شود، در دوره چهارساله بعد تکرار نمی‌شود و جالب اینجاست که این رویکرد از سوی بازنده برنده یکسان است و چه کسانی که رای می‌آوردند و چه کسانی که رای نمی‌آوردند، دیگر سراغ مواضع انتخاباتی‌شان نمی‌روند.

او با بیان اینکه این اتفاق صرفا مربوط به انتخابات در ایران نیست، یادآور شد: کاندیداها در جمع‌بندی سخنانش گفت: معتقدم روحانی دموکراتیک هم مسائلی را در ایام انتخاباتی مطرح می‌کند که پس از اتمام این دوره تکرار نمی‌شود؛ چراکه طبیعتا دنبال آرامش هستند تا بتوانند کارشان را پیش ببرند.

معاون سیاسی وزارت کشور دولت اصلاحات تاجزاده گفت: شرایط کشور و موقعیت روحانی نیز به گونه‌ای است که رئیس‌جمهوری تا پایان دوره چهارساله‌اش به حمایت مردم نیاز دارد و طبیعتا نمی‌تواند به سمت راست گرایش پیدا کند.